

Nr 603.

Av herr **Jacobsson m. fl.**, om revision av gällande invandringslag.

Att vårt folk f. n. upplever en kris i sin befolkningsfråga är ett sedan länge känt faktum. På denna punkt råder också enighet mellan nära nog alla i diskussionen deltagande parter. Däremot gå meningarna ännu vitt i sär, då det gäller ett bedömande av krisläget allvar och omfattning. Endast ett enda litet men ganska betecknande exempel härpå. Medan Gunnar och Alva Myrdal i sin hösten 1934 utgivna bok »Kris i befolkningsfrågan» beräkna, att i Sverige f. n. födas omkring 30 proc. mindre barn än som skulle erfordras för att på lång sikt uppehålla nuvarande befolkningstal i Sverige, angives samma procentsats i en i dagarna av professor H. Cramér verkställd sakkunnigutredning till endast 4 eller 5. Säkra slutsatser torde man inte kunna draga, förrän den av regeringen vid 1935 års riksdag tillsatta befolkningskommissionen blir färdig med sin allsidiga utredning på denna punkt. Uppenbarligen föreligger emellertid under de närmast kommande årtiondena risk för att ett verkligt behov av invandring av arbetskraft uppstår för vårt lands vidkommande. Därmed har frågan om den utländska invandringen till Sverige erhållit en aktualitet för de svenska statsmakterna, som den tidigare nära nog saknat. De svenska statsmakterna måste nämligen nu besluta sig för vilken invandringspolitik, som skall följas, på vilka principer den skall byggas etc. Den sämsta av alla lösningar vore enligt vår mening, att icke ha någon politik alls, utan i sangvinisk optimism hoppas, att »alltid reder det sig på något sätt».

Från 1860 och fram till 1917 fanns intet passtväng för utlänningar, som ville besöka Sverige. Det stod en var utlänning fritt att komma hit och söka arbete på den svenska marknaden. Våra gränser stodo fullt öppna. Detta var på grund av den tidens förhållanden en mycket förklarlig och naturlig politik. Sverige var icke något invandrarland. Den svenska folkstammen tillväxte i stället i snabbare takt, än vad det egna folket kunde finna goda utkomstmöjligheter inom landets egna gränser, och nära en million svenskar utvandrade under denna tid — de flesta till U. S. A. dit för övrigt större delen av det europeiska befolkningsöverskottet sökte sig.

Mot slutet av perioden började dock vissa företeelser inom det svenska samhället göra sig märkbara, som varslade om behovet av en ny politik på detta område. Inom det svenska näringslivet hade under 1890-talet starka expansiva krafter börjat verka, uppsugningen av den tillgängliga arbetskraften gick lättare än tidigare, och inom de sämst betalda yrkena — framför allt då lantarbetarens — gjorde sig behovet av främmande

arbetskraft gällande. Från östra Europa kommo fattiga jordbruksarbetare för att ställa sin arbetskraft till det svenska storjordbrukets förfogande. Till följd av de revolutionära striderna i Ryssland efter rysk-japanska kriget 1905 fick Sverige också mottaga ett större antal politiska flyktingar österifrån.

I den svenska riksdagen riktade herr P. E. Lithander från Göteborg de svenska statsmakternas uppmärksamhet på de problem, som denna invandring skapade eller i varje fall höll på att skapa. Det skedde i en motion till 1907 års riksdag, vari motionären framhöll farorna i ekonomiskt, moraliskt, socialt och politiskt hänseende av invandringen österifrån. Motionen ledde också till att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhöll, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till lagbestämmelser, varigenom för landet skadlig invandring så vitt möjligt skulle kunna hindras samt i övrigt utlänningars inflyttning och bosättning inom landet på lämpligt sätt ordnas. Det heter sålunda i skrivelserna bl. a. att invandringen av utlänningar under senare åren antagit ganska avsevärda dimensioner. Otvivelaktigt kunde denna immigration vara förbunden med vissa olägenheter. Många invandrande utlänningar sökte förvärva sitt uppehälle genom utövande av illojal affärsverksamhet. Arbetsökande utlänningar kunde obehörigen bidra till att försämra svenska arbetares utsikter till förvärv. De som invandrade, torde i många fall ej tillhöra de bästa folkkategorierna. Gällande bestämmelser beträffande kontrollen över utlänningars verksamhet voro icke tillfyllestgörande. Särskilt anmärkningsvärt vore, att polismyndighet saknade befogenhet, att, då skäl därtill kunde finnas, vägra tillträde för utlänningar. Av här anförda skäl fann riksdagen det framgå, att ett tillfredsställande ordnande av invandringen vore en betydelsefull angelägenhet för lagstiftningen. Några principiella betänkligheter ansåg man en dylik lagstiftning icke behöva möta. Riksdagen fann det emellertid uppenbart, att vid en lagstiftning varsamhet iaktogs, så att icke den internationella samfärdseln hindrades och försvärades eller dugande och behöfliga arbetskrafter avhöllos från användning inom landet.

Av olika anledningar fördröjdes emellertid en lösning av frågan och först i september 1914 — alltså hela sju år efter det motionen blivit väckt — antog riksdagen en ny främlingslag. Fortfarande ägde en var utlänning utan passsvång fritt tillträde till riket med undantag av de som ansågs tillhöra vissa element av samhällenas drägg, såsom bettlare, vaneförbrytare, bondfångare, prostituerade, sutenörer samt sådana om vilka man måste antaga, att de saknade möjlighet att här vinna ärlig försörjning. Skyldighet att anmäla sin hitkomst eller under vistelsen här sin vistelseort och adress hade utlänning icke. Han hade rätt kvarbliva här så länge, han ej visade sig tillhöra de nyssnämnda samhällsparasiternas kategori eller här gjort sig skyldig till eller befunnits utomlands under

de sista fem åren vara dömd för svårare brott eller här idkat olaga gård-farihandel eller liknande, i vilka fall han kunde utvisas med förbud att återkomma.

Vid sidan av denna s. k. administrativa utvisning, varom i första instans länsstyrelsen ägde besluta, tillkom Konungen rätt till politisk utvisning »av hänsyn till rikets säkerhet eller eljest i statens intressen». Alltjämt gällde vidare ifråga om utlännings rätt att här försörja sig genom yrkes-utövning vissa i näringsförfattningarna införda inskränkningar. Dessa inskränkningar medförde dock med några oväsentliga undantag icke hinder för utlännings rätt att här taga anställning hos annan.

Stödjande sig på en särskild paragraf i lagen, som gav Kungl. Maj:t fullmakt att skärpa kontrollen över utlännings rätt i riket vid krig eller krigsfara, utfärdades redan i oktober 1917 särskilda bestämmelser angående utlännings skyldighet att omedelbart vid sin ankomst till riket hos polis-myndighet göra anmälan om sin ankomst och lämna uppgifter, som vore erforderliga för fastställande av hans identitet. Till styrkande av de lämnade uppgifterna borde han förete pass, viserat av svensk diplomatisk eller konsulär tjänsteman.

Efter världskrigets slut upphävdes så småningom viseringstvånget och vi närmade oss den relativa invandringsfrihet, som riksdagen 1914 lagfäst.

De, som hoppats på en snar återgång till förhållandena, sådana de tedde sig under den långvariga europeiska fredsperioden från 1870 fram till 1914, hade emellertid varit alltför optimistiska i sina beräkningar över den sannolika utvecklingen. Världskriget med ty åtföljande revolutioner hade — framför allt i östra och mellersta Europa — skapat sociala problem av en storleksordning, som icke läto lösa sig i en handvändning, och även segermakterna i Västeuropa blevo snart nog på det klara med, att den närmaste framtiden skulle ställa även dem inför mycket hårda påfrestningar och svårigheter. Krissituationen i Europa med från tid till annan uppträdande massarbetslöshet inom både jordbruks- och industriländerna förbättrades givetvis icke därav, att U. S. A. genom kvotlagen 1924 praktiskt taget stängde sina gränser för invandringsströmmen från emigrationsländerna i Östeuropa och samtidigt starkt beskar den från övriga länder. Denna lagstiftning har sedan skärpts undan för undan och under nu pågående kris i U. S. A. har från flera politikera sida t. o. m. framförts förslag om massutvisning av till U. S. A. tidigare inkomna invandrare. Denna amerikanska invandringsspärr medförde som bekant en betydligt ökad folkflyttning inom Europa. Från Östeuropa sökte sig nu strömmen främst till Frankrike. Till mycket stor del bestod denna nya folkström av människor, som flydde undan ett politiskt system, som icke längre tolererade dem i deras eget hemland.

I denna situation stod det klart för de svenska statsmakterna, att Sverige i egenskap av välbärgad ex-neutral stat, med ett i stort sett blomstrande

näringsliv, fria och lugna inrepolitiska förhållanden och en rättssäkerhet, som icke lämnade något rum för berättigat klander, skulle, genom sin höga allmänna levnadsstandard räknas till de länder, som utvandrar från stater, som nu levde i djupaste nöd, livligt måste åstunda att få komma till. För de svenska statsmakterna stod det också klart, att en avsevärd inflyttning av utländska arbetsökanden, vilka icke i hemlandet ha en lönestandard motsvarande den svenska, skulle leda till en försämring av här i landet rådande arbetsförhållanden. På förslag av dåvarande justitieministern i den Ekmanska ministären Johan Thyrén antog också riksdagen 1927 en ny invandringslag, som ännu oförändrad är i gällande kraft.

Enligt 1927 års lag råder passtväng och, där Konungen så förordnar, jämväl viseringstväng. Visering meddelas för bestämd tid, varefter förnyelse måste utverkas. Även ett pass, som bereder utlänning tillträde till riket, utan förbehåll om visering, medför ej rätt till längre uppehåll i riket än tre månader. Efter denna tids förlopp erfordras ett av socialstyrelsen meddelat uppehållstillstånd givet för bestämd tid varje gång. Vid hitkomsten skall utlänning genast personligen legitimera sig hos polismyndighet och lämna alla upplysningar, som avfordras honom. På kallelse har han under vistelsen här att åter inställa sig och lämna upplysningar angående sin handel och vandel.

Varje utlänning, som önskar arbetsanställning, måste inneha ett av socialstyrelsen utfärdat arbetstillstånd. Arbetstillståndet utfärdas vanligen på viss tid. Det kan emellertid när som helst återkallas av socialstyrelsen. Innan socialstyrelsen fattar beslut angående beviljande av arbetstillstånd, remitteras ansökningshandlingarna till de näringsorganisationer, som kunna tänkas ha särskilt intresse av frågans avgörande.

Enligt lagen kan vidare avvísning eller utvisning förekomma. Sålunda skall hit ankommande utlänning avvisas, om han ej är i besittning av nödvändiga legitimationshandlingar. Samma öde drabbar den, som hitkommer för att söka arbete eller tillträda erbjuden anställning, om han ej redan före inresan försett sig med arbetstillstånd och vidare den, som ej omedelbart fullgör sin anmälningsskyldighet eller vägrar besvara framställd fråga eller besvarar den medvetet oriktigt.

Dessa lagbestämmelser torde medfört, att åtskillig mindervärdig utländsk arbetskraft över huvud taget icke sökt sig hit, då man ansett det utsiktslöst att erhålla arbetstillstånd.

Vidare kan avvísning ske av politiska grunder, om det är anledning antaga, att utlänningens verksamhet är ägnad att skada riket. Över sådan avvísning må klagan ej föras.

Ytterligare finnes en annan form för avlägsnande av utländska element, nämligen förpassning ur riket. Den skiljer sig från avvísning därigenom, att den kommer till användning mot utlänningar, som redan någon tid uppe-

hållit sig här, från utvisning därigenom, att den icke innefattar förbud att återkomma. Dess uppgift har angivits vara, att trygga genomförandet av tillstånds- och övervakningsreglerna. Sålunda skall den i regel vidtagas mot den, som saknar behörig legitimationshandling eller efter tre månaders vistelse här kvarstannar utan stöd av alltjämt gällande uppehållstillstånd. Därjämte kan den i stället för straff användas mot den, som utan arbetstillstånd antager eller innehar arbetsanställning eller brister i fullgörande av anmälningsskyldighet. Om utförpassning beslutar länsstyrelsen. Klagan kan föras hos Kungl. Maj:t, men om utlänningen ej redan vistats här en månad eller längre, går beslutet i verkställighet utan avvaktan på klagotidens utgång.

Enligt nu gällande näringsfrihetsförordning skall på särskild prövning av Kungl. Maj:t eller i vissa fall av länsstyrelsen bero, om utlänning må här i riket idka handel eller fabriksrörelse, hantverk eller annan hantering. Sådant tillstånd meddelas endast den, som är myndig och ställer säkerhet för utskylder till stat eller kommun under tre år. Utlänning må ej i något fall idka gårdfarihandel eller användas som biträde därvid. Ej heller må utlänning verkställa s. k. realisation eller användas som biträde vid dylik försäljning.

Jämlikt en år 1916 stiftad lag må utlänning ej, även om han erhållit tillstånd att i riket idka näring, här bilda handelsföretag eller ingå i handelsföretag, utan att han därtill erhållit Konungens tillstånd.

I det läge, som nu är för handen, gäller det för de svenska statsmakterna, att söka bedöma, hur dessa lagar i praktiken tillämpas, och då särskilt besvara frågan, huruvida den möjliggör en effektiv begränsning av invandringen samt en noggrann övervakning av de element, som tillåtas inkomma i riket. Under de närmast kommande decennierna blir det nämligen enligt vår uppfattning en viktig uppgift för de svenska statsmakterna att se, dels att invandringen till vårt land icke blir större än vad som visar sig bli oundgängligen nödvändigt på grund av den kris i befolkningsfrågan vi uppleva, dels att det folk, som invandrar blir av bästa kvalitet och oss så närstående i nationalitetshänseende som möjligt. Det svenska riket hyser nämligen i nuvarande tid en av de renaste nationaliteter som något land i Europa torde kunna uppvisa, och det gäller enligt vår mening, att söka bevara detta hart när ideala tillstånd, som för hela vårt folks nationella trivsel är av en så utomordentlig betydelse.

Vid en sådan kritisk granskning av nu gällande invandringsbestämmelser och deras tillämpning i praktiken framträda vissa brister, som det enligt vår mening är angeläget att statsmakterna snarast söka avhjälpa.

Först och främst finnas stora möjligheter att kringgå gällande lagbestämmelser. Ett flertal av de utlänningar, som här driva affärsrörelse, torde nämligen aldrig söka arbets- eller uppehållstillstånd. De besöka landet som turister och vistas här på vanliga turistpass. De inregistrera

aldrig några firmor eller bolag i eget namn, utan nyttja i stället svenska bulvaner.

Många äro emellertid de utlänningar, som ogenerat driva affärsrörelse utan att någonsin komma i kontakt med myndigheterna. Man aktar sig noga för att avkläda sig den skyddande turistförklädnaden. Var tredje månad gör man en liten utlandstripp och har därefter rätt att utan särskild ansökan vistas ytterligare tre månader i landet.

Det är för övrigt en utbredd uppfattning, att åtskilliga utlänningar inkomma här i riket utan att besitta några som helst legitimationshandlingar. Anmärkningar ha därvid särskilt riktats mot passkontrollerna i Malmö och Hälsingborg. De s. k. resekorsten, som avlöste passen, äro ej längre erforderliga, och en dansk reser till Sverige lika obehindrat, som han reser från Köpenhamn till Hälsingör. Härom är ju allenast i och för sig gott att säga. Emellertid har detta system medfört, att någon effektiv passkontroll icke förekommer vid spärren i Malmö och Hälsingborg. Den enda kontrollen utgöres nämligen av ett anslag, vari skandinavierna uppmanas att gå genom en fälla och övriga utlänningar genom en annan. I synnerhet på söndagskvällarna, då ju köpenhamnsbåtarna i regel föra högsta tillåtna passagerareantal, är det ju en särdeles enkel sak för en utlänning att obehindrat slinka med strömmen av skandinaver och på så sätt undgå varje kontroll.

Möjligheten för icke önskvärda utlänningar, att uppehålla sig i Sverige ökas vidare därigenom, att polisen är alltför fåtalig för att kunna utöva en effektiv kontroll.

Vidare händer det ofta, att en person begär arbetstillstånd för exempelvis ett år för att kunna fullgöra ett visst bestämt arbete. Ett sådant arbetstillstånd borde uppenbarligen icke utan vägande skäl förlängas. Detta är emellertid vad som sker, och man skulle här kunna rikta den anmärkningen mot socialstyrelsen, att den varit alltför frikostig, när det gällt förlängning av arbetstillstånd. Enligt uppgift till socialstyrelsen under de tre första kvartalen 1935 beviljat 2,500 arbetstillstånd, medan man vägrat tillstånd i blott 194 fall. Dessa siffror måste ovillkorligen föranleda den reflexionen, att socialstyrelsen icke tillräckligt beaktat de speciella förhållanden, som just nu nödvändiggöra en särskild vaksamhet och varsamhet, när det gäller handläggningen av dessa ömtåliga frågor. Det lämpliga torde vara, att statsmakterna taga under förnyad omprövning de principer, efter vilka ansökningarna böra bedömas.

Under den diskussion som hösten 1935 fördes i den svenska huvudstadspressen i dessa frågor framhölls också från köpmannahåll, att då det gällt beviljade arbetstillstånd för utlänningar verksamma inom handelsyrket, man endast i ett fåtal fall måst konstatera, att likvärdig inhemsk arbetskraft icke stått till buds. De, som sökt sig hit, ha heller icke utgjort någon

elit inom köpenskapen i de länder från vilka de kommit. De referenser, som lämnats, ha ofta nog icke visat sig hålla.

Invandringsproblemet ställer emellertid även andra frågor som vi anse, att de svenska statsmakterna nu måste taga upp till fri och saklig prövning.

Enligt vår uppfattning är det nämligen ett ofrånkomligt krav att vår nuvarande invandringslag snarast kompletteras med en bestämmelse om biologisk invandringskontroll. De utlänningar, som här söka arbets- eller uppehållstillstånd, skulle liksom också de vilka begära svenskt medborgarskap vara tvungna att innan deras ansökningar upptagas till realprövning genomgå en obligatorisk undersökning av legitimerad läkare, som hade att pröva, om de voro i biologiskt avseende fullvärdiga individer d. v. s., att de icke voro behäftade med svårartade ärftliga sjukdomar, fysiska eller psykiska, samt att de icke heller ledro av veneriska och andra sjukdomar i smittosamt stadium. Att en sådan biologisk invandringskontroll hitintills saknats i Sverige, har nämligen visat sig medföra stora men. Därigenom har det t. ex. varit möjligt att tattarsläkter fått invandra, som nu vålla vår polis och våra myndigheter så mycken förtret och som på ett så ovälkommet sätt figurera i den svenska brottmålsstatistiken. Behovet av en spärr på detta område är påtaglig.

Sålunda har statskriminalpolisen i Malmö nyligen på uppdrag av socialdepartementet gjort en omfattande kriminal-social undersökning av tattarna i Skåne, vilken obarmhärtigt kastar ett ljus över de mest upprörande förhållanden. I denna utredning meddelas bl. a. att de flesta av de undersökta tattarna icke blott ligga kommunerna till last utan dessutom äro kriminella element, som ofta ha en oräknelig mängd brott på sitt samvete. Då en tattare kommit till mogen ålder, är han i regel straffad, och så är ofta förhållandet även med kvinnorna, framhålles i utredningen. Vidare framdragas i utredningen en mångfald exempel på tattarnas oerhörda förökning. Därvid barnkullar ända upp till tjugo barn, varav det stora flertalet rent asociala element, ofta förekomma i en och samma familj.

Vidare är det, som vi också inledningsvis framhållit, angeläget, att de svenska statsmakterna se till, att de utlänningar, som tillåtas invandra, stå oss svenskar så nära i nationalitetshänseende som möjligt för att vi därigenom skola undgå faran av att inom landet skapa de besvärliga minoritetsproblem, som vårt land nu är så lyckligt förskonat ifrån, men som vålla statsledningarna i ett flertal andra europeiska länder så mycket huvudbry och möda, och som i dessa länder förorsakat så mycken nationell vantrevnad med därav följande strider, tvistigheter — ja under stundom också skakande tragedier, som vädja till vår varma medkänsla ur rent mänskliga och humanitära synpunkter.

Särskild uppmärksamhet förtjänar i detta avseende emigrationsrörelserna från de många revolutionsländerna eller f. d. revolutionsländerna i

Europa och inte minst då de judiska folkvandringarna. För de europeiska nationerna ha just dessa de olika judestammarnas vandringar under tider-
nas lopp visat sig vara den kanske besvärligaste och svåraste av alla nationella minoritetsproblem. I land efter land har utvecklingsförloppet visat sig vara i stort sett följande:

Judarna invandra och mottagas i början med välvilja. Efter hand öka de emellertid i antal, och om denna utveckling fortskrider i raskare tempo, uppnår man snart en viss kritisk gräns — olika för olika folk och tider — vid vilken slitningar börja uppstå mellan den judiska minoriteten och det stora nationella flertalet av landets egna innevånare. Ofta nog har det i historien visat sig omöjligt, att uppnå ett förnuftigt fredsslut på sådana tvister, som huvudsakligen torde bottna i svårigheten för de europeiska folken och de judiska minoriteterna att förstå varandra, så olika som de äro i ras, kultur, religion, tänkesätt och allmän livsinställning. Resultatet har blivit, att tvisterna mynnat ut i öppen strid, och fruktansvärda tragedier ha utspelats, som utgöra några av de mörkaste fläckarna i de vita folkens kulturhistoria.

Det kan här räcka med att anföra några exempel. I England mottogos de judiska invandrarna under den tidigare medeltiden med största välvilja och sympati. Det dröjde emellertid inte så länge, förrän bladet vände sig, och år 1290 blevo de under hot om dödsstraff alla utvisade ur landet. Under tre och ett halvt århundrade varade denna förvisning, och först under Cromwell 1655 tillätos de åter invandra. Först 1832 erhöilo de emellertid rösträtt och ännu i mitten på 1800-talet uppgick deras antal i England till endast c:a 40,000.

På samma sätt i Frankrike, där de fram till 1400-talet fördrevos och senare tillätos återinflytta i flera repriser. Först med franska revolutionen erhöilo judarna full medborgarrätt, men ännu i mitten på 1800-talet höll sig deras antal i nämnda land vid några få tiotusental.

På samma sätt slutligen också i Polen, som under hela medeltiden utgjorde en verklig fristad för de då över hela den kristna världen så hästkt förföljda judarna — vi erinra här endast om de oerhörda judiska tragedierna i Spanien och Portugal. Vid sekelskiftet 1800 beräknar man också, att av totala antalet judar i hela världen, som då anslogs till 3,5 millioner människor, hälften eller däröver bodde i Polen och Ukraina. Vid Polens då genomförda delningar kom det största antalet judar under rysk lydno, och mot slutet av 1800-talet utspelades inom det tsaristiska Ryssland judepogromer och allehanda förföljelser mot det judiska folkelementet av en omfattning som Europa inte sett motstycke till sedan medeltidens tragedier. Denna politik mot judarna har i stort sett, ehuru under något annorlunda former fortsatt under bolsjevikregimen. Under de ryska inbördeskrigen, som följde på bolsjevikregimen, blev sålunda en stor del av den judiska befolkningen i Ukraina formligen nedslaktad, detta likväl av motståndare

till bolsjevikerna, som i bolsjevismen sågo en specifikt judisk rörelse. Detta senare kan vara sant så till vida, som den bolsjevikiska materialistiska religionen till stora delar kan ledas tillbaka på judiska politiska profeter var- till kommer, att det var en lika energisk som hänsynslös klick av judar, vilka togo ledningen inom bolsjevikpartiet vid den ryska revolutionens genom- förande. Men i sitt hat mot andra religioner står den bolsjevikiska lika fientlig mot Jahve och Israel, som den gör mot Muhammed och Islam eller mot Jesus och kristendomen, och de rättrogna judarna lida därför lika hårt som andra främmande religionsutövare i sovjet under den härskande regimens despotiska tryck. Därtill kommer att sovjetregimens undertryc- kande av den privata handeln inom Ryssland gjort judarna, som här hade sitt huvudsakliga näringsfång, arbetslösa i väldiga tal och drivit dem nära och under svältgränsen. Att sovjetregimen i viss utsträckning ordnat med åkerbrukskolonier för judarna, vilka spela en stor roll i sovjets utrikes- propaganda, ändrar härvidlag ingenting. Judarna tolereras i sovjet endast under den bestämda förutsättningen, att de giva upp sin gamla religion och helt ansluta sig till den nya ryska statsreligionen. Detta är en lik- riktning av stora mått under vars tryck hundratusentals ryska judar lida.

Denna de ryska judarnas tragedi har under de senaste femtio åren lett till en massutvandring av judar till mellersta och västra Europa men fram- för allt till U. S. A. och överallt, men särskilt i Tyskland och Österrike, har denna flyktningström skapat mycket komplicerade och svårlösta pro- blem.

Basil Mathews — en av de främsta engelska kännarna av det judiska problemet i vår tid och en av den moderna antisemitismens argaste och skickligaste motståndare — säger härom i sin 1935 utkomna bok »Judarna i folkens kamp och kriser» bl. a. följande:

»Den gamla judiska befolkningen i Wien, kultiverad, agnostisk, musik- älskande och uppgående i stadens fina societet, anser, att de miljoner judar, som finnas i Polen, Ryssland och Rumänien, äro avkomlingar till khasarer- na, vilda mongolstammar, som omvänts av judiska missionärer i nionde år- hundradet, då de vallade sina hjordar kring Volga. Med sina utstående kindkotor, sitt rödbruna hår, sina bleka ansikten, äro de mycket olika de olivfärgade, svarthåriga medelhavsjudarna med sina ovala ansikten. Dessa primitiva judar ha under det senaste halva århundradet trängt in i Tysk- lands och Österrikes städer: skaror av okultiverade, asociala, giriga män- niskor med mongolens böjelse att plundra och hans förmåga att leva på nästan ingenting och sälja sina varor till underpris. Genom deras rätt att hänsynslöst sänka levnadsstandarden och trampa ned alla konkurrenter ha de skärpt antisemitismen bland såväl sina medjudar som wienbefolkningen i allmänhet. Det var inför dessa, som murarhantlangaren Hitler från Wien fick sitt dödande judehat, och det var från den dåvarande borgmäst- aren i Wien, som han lånade sin 'arieparagraf'.»

Så långt Basil Mathews. Den ryska judiska tragedien har som väl bekant är efter 1933 fått sin tyska fortsättning. I första hand torde kampanjen rikta sig just mot östjudarna. Det tyska nazistiska programmet före Hitlers övertagande av makten hade nämligen betecknande nog en punkt, vari krävdes, att de judar, som invandrat till Tyskland efter 1914 skulle utvisas — det gällde här just östjudar, som efter den ryska katastrofen flydde till Tyskland. De ryska judarna över lag fingo nämligen som bekant först skulden för det ryska sammanbrottet i världskriget och senare för bolsjevikrevolutionen.

Ännu är det för tidigt att yttra sig över frågan, huruvida denna judiska tragedi kommer att rulla vidare. Händelserna i samband med Dreyfusprocessen i Frankrike visade ju, hur plötsligt antisemitismen kan blossa upp i ett land, där den bildade och upplysta opinionen minst av allt väntar det. Verkliga kännare av detta svåra problem såsom exempelvis den förut citerade Basil Mathews säga klart ifrån, att den starka judiska invandringen till Frankrike, England och U. S. A. under de senaste 50 åren — i Frankrike uppgå judarna nu till 200,000, i England till dubbelt så många och i U. S. A. till 4,5 millioner — kommit antisemitismen att överallt glöda under ytan. Särskilt synes han frukta för ett utbrott i New York, där judarna nu utgöra 2 millioner eller en tredjedel av stadens totala befolkning, och där antisemitismen ligger som ett latent hot.

En annan europeisk expert på detta område den engelske katoliken Hilaire Belloc går ännu ett steg längre. Han menar, att antisemitismen kommer att flammas upp med våldsamt styrka i både England, Frankrike och U. S. A., om inte en klok reformpolitik sätter in, som i tid kommer tillrätta med de oerhört komplicerade problem, som flyktingsströmmen av östjudar vållat den vita folkvärlden. I sin år 1923 utkomna bok »Judarna och Vi andra» har Hilaire Belloc i varje fall blivit över hövan sannspädd, då det gäller Polen, Rumänien och Tyskland. I Polen synes klyftan mellan den starka judiska minoriteten — 3 millioner judar eller 10 procent av befolkningen — blivit hart när oöverstiglig på grund av judarnas likgiltighet eller rent av fientliga inställning mot det nya nationella Polens livsproblem, och i Rumänien med 900,000 judar eller nära 5 procent av befolkningen, där också judepogromer varit så att säga legaliserade, är nu studenterna som framträda såsom ledare för antisemitismen.

I Sverige tillätos judarna invandra först genom ett dekret av Gustaf III år 1779, då Stockholm, Göteborg och Norrköping anvisades dem såsom bostadsorter. År 1838 blevo de svenska medborgare under namn av mosaiska trosbekännare. År 1860 fingo de rätt att bosätta sig var som helst i riket, och 1865 erhöles de rösträtt till riksdagen. Den judiska invandringen till Sverige har hitintills varit relativt ringa. Antalet judar i Sverige beräknas för närvarande uppgå till mellan 6,000 och 7,000 utgörande omkring en tiondels procent av totala befolkningen. Flera av de invandrade

judiska släkterna ha gjort sig väl förtrogna med den svenska kulturen och några av dem, såsom Levertin och Schüek, ha lämnat ovärderliga bidrag till dess förmerande. Även inom andra områden — såsom bildande konst och läkarvetenskap — ha de i vårt land gjorda insatser varit av stor och gagnande betydelse. Givetvis har det även bland våra judiska invandrare funnits individer av icke önskvärt slag, men deras antal har dess bättre icke varit så överväldigande stort, att man för deras skull behöver överväga några skärpta invandringsbestämmelser just för judarna.

Det kan under sådana förhållanden synas, som om de, vilka tala om risken av ett allvarligt judiskt minoritetsproblem i Sverige eller en svensk antisemitismen av mera betydande omfattning i vårt land skulle vara ute i ogjort väder. Och dock våga vi påstå, att så ingalunda är förhållandet. För femtio år sedan var procentsatsen judar i Frankrike, England och U. S. A. lika låg eller ännu lägre än den nu är i Sverige. Men i dag peka vakna iakttagare på tecken, som i alla dessa länder varsla om kommande stridigheter och tvister mellan judarna och de egna folken i dessa länder. Den tyska 1800-talsantisemitismen, som många trodde vara död, eller i varje fall utan någon större betydelse, då det tjugonde århundradet gick in, har i våra dagar flammat upp med styrkan av en naturkraft och framkallat en ny judisk tragedi.

Samtliga dessa mindre önskvärda förhållanden kunna föras tillbaka till de svårigheter och problem som den östjudiska flyktingströmmen över Europa och Amerika skapat: det gäller ju här ett medeltidsfolk med en helt annan livsinställning än vår, som plötsligt i hundratusental dyker upp i det tjugonde århundradets vita storstäder.

Med dessa exempel för ögonen borde det enligt vår mening vara en bjudande plikt för de svenska statsmakterna att snarast möjligt åstadkomma en sådan invandringskontroll som ser till, att endast oss i nationalitetshänseende närstående invandrare tillåtas inkomma i landet. En sådan åtgärd anse vi vara en plikt främst mot de judiska invandrare, som vårt land tagit emot och givit svenskt medborgarskap. Skulle nu andra mindre önskvärda judiska element invandra, kunde lätt nog en svensk antisemitism växa sig stark, och liksom alla rörelser, där rashatet kommer med i spelet, skulle den skära alla judar över en kam, såväl de svenska som de senast invandrade. Men också omtanken om det svenska nationella välbefinnandet talar för en dylik åtgärd. Det har alltid visat sig svårt för ett folk att absorbera ett judiskt element, och svårigheterna öka givetvis ju starkare och talrikare detta element är. Så ringa som judarnas antal nu är inom Sverige, torde det icke vara uteslutet att hoppas på en absorbering, men en sådan blir givetvis helt otänkbar, om den judiska invandringen skulle fortsätta och rent av taga större omfattning än nu är fallet.

Att även en svensk antisemitism lätt nog skulle kunna flamma upp, om det judiska inslaget kraftigt ökades i vårt land, framgår med all önsk-

värd tydlighet, när man studerar, hur svenskt och judiskt redan nu i flera fall bryta sig mot varandra. Vi erinra om Bengt Lidforss artiklar på sin tid mot judarna. Vår nuvarande ecklesiastikminister Arthur Engberg har i en artikelserie i tidningen »Arbetet» för 1921 visat prov på, hur starkt det antisemitiska känslotänkandet redan på sina håll är i vårt land. Han skriver där, att »judendomen i sällsport hög grad varit parasitär. Den är lik dessa underliga växter, som icke ha sina rötter i jorden utan i andra växter, vilkas must och kraft utgöra deras näring. Judendomen har varit och är den indoariska folkstammens mistel. Den kräver en ädel ras som näringskälla och det vore orättvist att förneka, att den har en säker blick för det bästa och livsdugligaste.»

Han framhöll vidare, att »det finns en antisemitism, som varken är dum eller brutal utan helt enkelt ett uttryck för en naturlig, kulturell självhävdelse.»

Det anförda må räcka som stickprov. Vakna iakttagare framhålla också, att de senaste årens invandring av tyska judar redan visat sin ofördelaktiga inverkan på den svenska detaljhandeln liksom inom vår handelsresandekår. Illojala, för svensk köpenskap främmande metoder ha börjat bli allt vanligare, och strävan efter att till varje pris sälja billigt även på bekostnad av kvaliteten gör sig gällande inom alla branscher. Allt oftare hör man också inom svenska köpmannakretsar beklaganden över de judiska fördomsfria affärsmetoderna. Risk föreligger uppenbarligen, att vi, förän de flesta i vårt land ana det, kunna få ett allvarligt judiskt minoritetsproblem i Sverige och en stark svensk antisemitisk rörelse, om icke de svenska statsmakterna i tid ingripa och genom ett klokt och förnuftigt användande av invandringskontrollens möjligheter trygga fortvaron av den svenska humanitära judepolitiken, som syftar och måste syfta till en absorption av det invandrade judiska elementet.

Med stöd av vad vi sålunda anført tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville begära skyndsamt utredning om behovet av en reviderad svensk invandringslag, vilken bl. a. borde upptaga vissa skärpningar av nu gällande kontrollbestämmelser för avhjälpan av de brister i nu gällande system, som vi ovan tillåtit oss peka på, ävensom biologisk invandringskontroll, varjämte statsmakterna skulle övervaka, att invandringskontrollen så handhaves, att endast med oss i nationalitetshänseende närstående invandrare tillåtas inkomma i riket.

Stockholm den 23 januari 1936.

C. Gösta Jacobsson. John Gustafsson Alf Meyerhöffer.
i Välsnäs.